

Кирилюк Наталія Миколаївна

викладач української мови та літератури державного навчального закладу

«Дубенське вище художнє професійно-технічне училище»,

закінчила Рівненський державний педагогічний – 15 років

«Використання історичних реалій та літературних надбань Дубеницини у процесі вивчення української літератури у професійному ліцеї»

Література - підручник життя, за допомогою якого від покоління до покоління передаються не тільки загальнонаціональні та загальнолюдські цінності, а й збагачується внутрішній світ людини, виховується естетичний смак, розвивається інтелект, світогляд.

Історія розвитку української літератури має такий же надзвичайно складний, самобутній шлях, як і історія країни в цілому. Досить часто повноцінне вивчення будь-якого художнього твору неможливе без окреслення історичного контексту (як зображених подій, так і часу написання), дослідження його зв'язку з історією рідного краю.

Під час вивчення художнього твору намагаюся, щоб учні не тільки засвоїли його багатство, орієнтувалися у прочитаному, а й у міру можливостей використовували історичні події та історичну спадщину регіону. Доречним у такій роботі є застосування пошуково-дослідницького методу, який спрямований на різні види діяльності учнів – індивідуальний, робота у парах та групах. На уроках літератури рідного краю учні знайомляться не тільки з письменниками Дубенщини, а також досліджують історичне минуле та літературні традиції міста.

Для кращої ефективності уроку організовую *«Групи допомоги вчителю»*:

перша група - «Історики краю» опрацьовує історико-краєзнавчі видання, досліджує історію міста, його назву, готує повідомлення «Гомін віків» про пам'ятки та архітектурні споруди Дубна, діяльність родини князів Острозьких та Дубенський замок;

друга група - «Літературний ексклюзив» отримує завдання «Стежками рідної землі», мета якого - дослідження-повідомлення про письменників, які у різний час побували на Дубенщині. (Шляхами нашого краю ходили Святий Преподобний Іов Почаївський, відомі діячі культури Герасим та Мелетій Смотрицькі, гетьман Богдан Хмельницький, філософ і поет Григорій Сковорода, за завданням Археографічної комісії у місті побував великий український поет, мислитель, художник Тарас Шевченко; в 1846 році його шлях проліг через Дубно, Вербу, Підлужжя. Серед багатьох пам'ятників і меморіальних знаків у Дубно одним з кращих є, безперечно, Великому

Кобзареві, відкритий 16 липня 1991 року - до перших роковин Декларації про Незалежність України.

Також залучаються до історії міста і такі славні імена, як першодрукар Іван Федоров, Оноре де Бальзак, Олександр Купрін і Володимир Короленко, Леся Українка і Улас Самчук, Віталій Лисенко і Ярослав Гашек, Андрій Малишко, Ліна Костенко, Ніна Матвієнко, Іван Драч та інші).

третья група - «Літературознавці» виготовляє альбом-розгортку «Літературна Дубенщина» про письменників старшого та молодшого покоління краю:

В. Поліщука, В. Галету, А. Греля, Л. Пшеничну, М. Пшеничного, С. Рачинця, М. Тимчака, Г. Журавську. На уроці учні ознайомлюються з літературним альманахом за редакцією Л.Пшеничної «Зорі народжуються на Землі», в якому вміщено роботи творчо обдарованої молоді міста та району, серед яких є також і роботи наших ліцеїстів.